

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

13 септември 2013 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Юни 2013 г.¹

Средствата, управлявани от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5.322 млрд. лв. към края на юни 2013 година. Техният размер се увеличава с 399.2 млн. лв. (8.1%) в сравнение с юни 2012 г. (4.923 млрд. лв.) и намалява с 42.4 млн. лв. (0.8%) спрямо края на първото тримесечие на 2013 г. (5.365 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 86.6 млн. лв. (7.9%) от 1.102 млрд. лв. към юни 2012 г. до 1.189 млрд. лв. към края на същия месец на 2013 година. Спрямо март 2013 г. (1.183 млрд. лв.) те се увеличават с 6 млн. лв. (0.5%). Техният относителен дял в общия размер на активите към юни 2013 г. е 22.3% при 22.4% към края на второто тримесечие на 2012 г. и 22% към март 2013 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане, се увеличават с 301.1 млн. лв. (8.1%) от 3.736 млрд. лв. към юни 2012 г. до 4.037 млрд. лв. към края на същия месец на 2013 година. Те намаляват с 50.3 млн. лв. (1.2%) спрямо март 2013 г. (4.087 млрд. лева). Към юни 2013 г. **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, имат най-висок относителен дял в общия размер на активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** - 75.9% при 76.2% към март 2013 г. и 75.9% в края на второто тримесечие на 2012 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация са направени ревизии, периодите за които са посочени в съответните таблици.

Пълният комплект от таблици за статистиката на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователи, презастрахователи и здравноосигурителни дружества*.

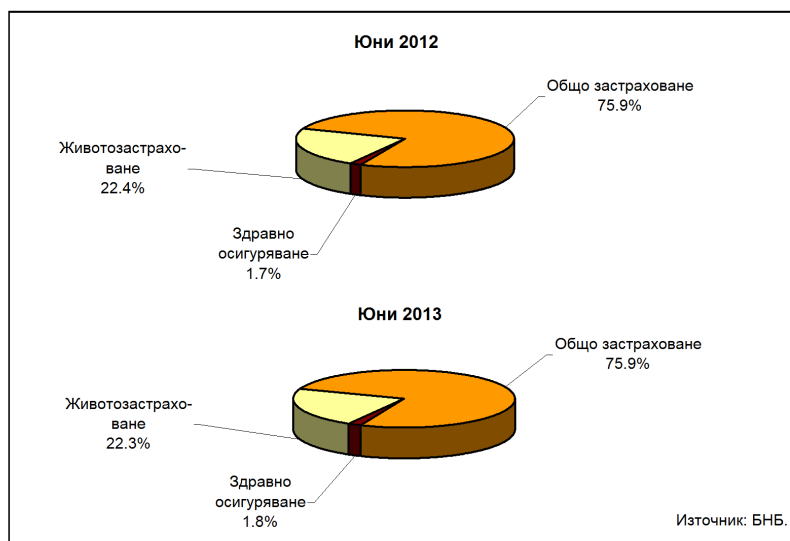
² Разпределението на дружествата по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 91 от *Закона за здравното осигуряване*. Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)*, съгласно *Европейската система от сметки '95 (ESA'95)*.

³ В обхвата на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** се включват и клоновете на застрахователи със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година). Данните за **презастрахователни дружества** са включени към данните на **застрахователите, извършващи общо застраховане**.

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества

Структура според вида дейност

Графика 1

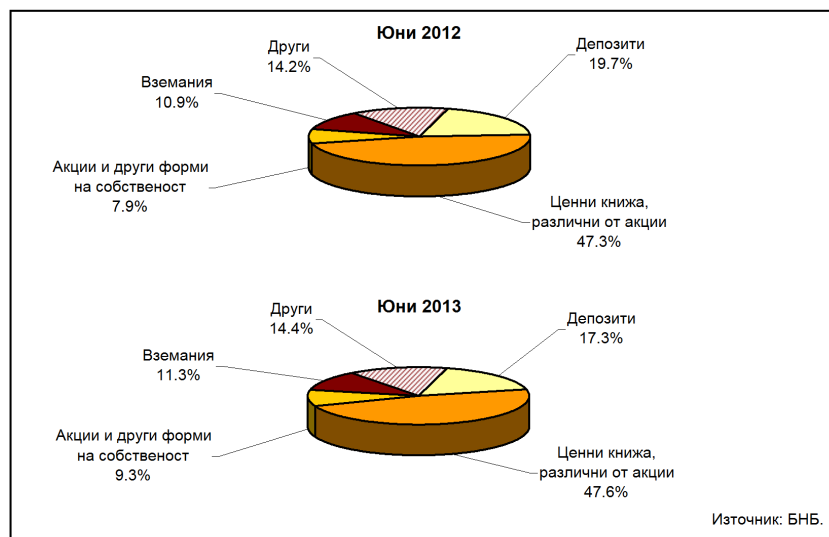

В **инструментите**, включени в активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества*, към края на юни 2013 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база нарастват с 206.4 млн. лв. (8.9%) до 2.535 млрд. лева. Спрямо юни 2012 г. *депозитите* намаляват с 50.3 млн. лв. (5.2%) до 918.8 млн. лв., а *средствата във вземания* нарастват с 66.6 млн. лв. (12.4%) до 604 млн. лева. В края на второто тримесечие на 2013 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 47.6% при 47.3% към края на същото тримесечие на 2012 г., на *депозитите* – 17.3% при 19.7% към юни 2012 г. и на *вземанията* – 11.3% при 10.9% към края на второто тримесечие на 2012 година.

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества

Структура по инструменти⁴

Графика 2

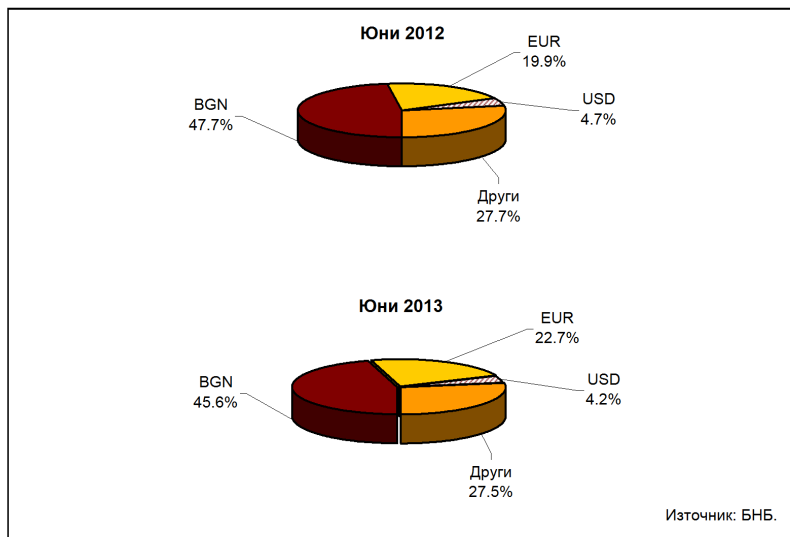
⁴ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* основен дял имат активите, деноминирани в *български лева*, които са 45.6% от общия размер на активите към края на юни 2013 г. при 47.7% към края на второто тримесечие на 2012 година. Активите в *евро* са 22.7% при 19.9% към юни 2012 година. Към юни 2013 г. активите в *щатски долари* са 4.2% при 4.7% в края на второто тримесечие на 2012 г., а в *други валути* – 27.5% при 27.7% към юни 2012 година.

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества

Валутна структура

Графика 3

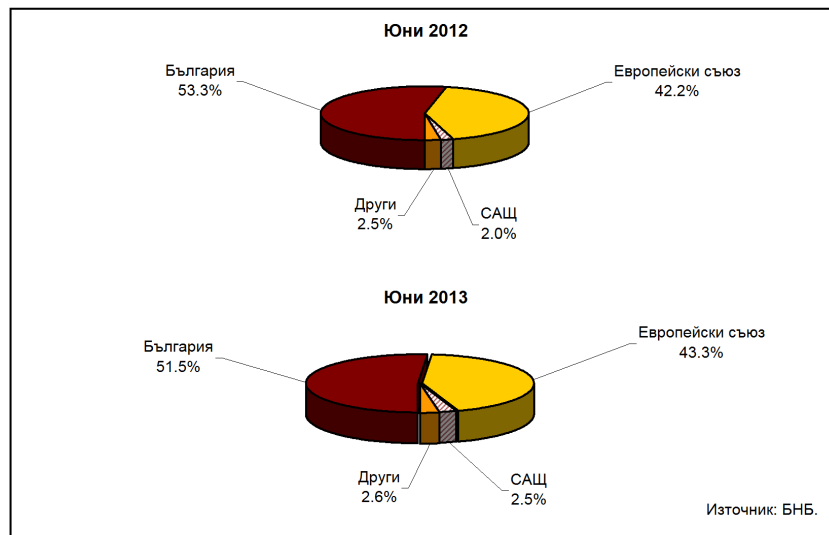

По отношение на **географската структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* на годишна база към юни 2013 г. инвестициите в България се увеличават със 119 млн. лв. (4.5%) до 2.741 млрд. лв. при 2.622 млрд. лв. към юни 2012 година. Техният относителен дял е 51.5% към края на юни 2013 г. при 53.3% към края на същия месец на 2012 година. В края на второто тримесечие на 2013 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 226.9 млн. лв. (10.9%) до 2.306 млрд. лв. при 2.079 млрд. лв. към юни 2012 г., като относителният им дял към края на юни 2013 г. е 43.3% при 42.2% в края на юни 2012 година.

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества

Географска структура⁴

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества към юни 2013 г. са 5.322 млрд. лева. **Собственият капитал** е 1.915 млрд. лв. към края на второто тримесечие на 2013 г., като нараства с 374.2 млн. лв. (24.3%) спрямо юни 2012 г. (1.541 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към юни 2013 г. е 36% при 31.3% към края на същия месец на 2012 година. В края на второто тримесечие на 2013 г. **застрахователните технически резерви** се увеличават на годишна база със 105.5 млн. лв. (3.6%) до 3.015 млрд. лв. при 2.909 млрд. лв. в края на юни 2012 година.

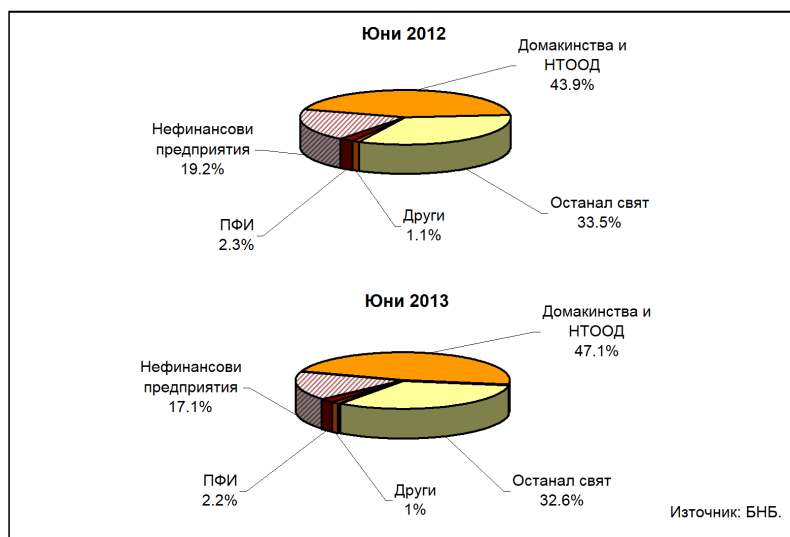
Застрахователни технически резерви⁵

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.033 млрд. лв. към края на второто тримесечие на 2013 г. при 1.933 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към юни 2013 г. е 67.4% при 66.5% в края на второто тримесечие на 2012 година. Към юни 2013 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават със 144.5 млн. лв. (11.3%) до 1.421 млрд. лв. при 1.276 млрд. лв. към юни 2012 година. Към края на второто тримесечие на 2013 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 47.1% при 43.9% към юни 2012 година. На годишна база към края на второто тримесечие на 2013 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се понижават с 44.6 млн. лв. (8%) до 514.7 млн. лв. при 559.3 млн. лв. към юни 2012 г. и са 17.1% от **застрахователните технически резерви** при 19.2% в края на второто тримесечие на 2012 година. Пасивите към **парично-финансови институции (ПФИ)** се понижават с 0.8 млн. лв. (1.2%) до 65.3 млн. лв. към края на юни 2013 г. при 66.1 млн. лв. в края на второто тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 2.2% в края на юни 2013 г. при 2.3% към юни 2012 година.

Пасивите към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на второто тримесечие на 2013 г. нарастват с 6.2 млн. лв. (0.6%) до 981.8 млн. лв. при 975.6 млн. лв. към края на същото тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на юни 2013 г. е 32.6% при 33.5% в края на юни 2012 година.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори⁶

Графика 5

⁵ Анализът на динамиката на данните за **Застрахователните технически резерви** общо и по компоненти се базира на информацията от т. 5.1. и т. 5.2. на Таблица 4 от Приложение 2 към прессъобщението.

⁶ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове.**

АКТИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Таблица 1

Вид дейност ^{1,2}	30.06.2012 г.		30.09.2012 г.		31.12.2012 г.		31.03.2013 г.		30.06.2013 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Застрахователни, презастрахователни и здравноосигурителни дружества – общо	65	4923.1	64	5035.8	63	5303.8	63	5364.7	63	5322.3
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1102.1	18	1146.9	18	1180.4	18	1182.7	18	1188.8
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	27	3736.0	27	3805.8	26	4040.5	26	4087.4	26	4037.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	1775.0	1	1849.6	1	1996.7	1	2035.8	1	1962.2
Здравноосигурителни дружества	20	85.0	19	83.1	19	82.8	19	94.6	19	96.4

Предварителни данни.

¹ Разпределението на дружествата по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 91 от Закона за здравното осигуряване.² В обхвата на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества се включват и клоновете на застрахователи със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от *Допълнителната разпоредба на Валутния закон*.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

Таблица 2

(млн. лв.)

Структура по инструменти и валути ¹	30.06.2012 г.	30.09.2012 г.	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.
По инструменти	4923.1	5035.8	5303.8	5364.7	5322.3
Парични средства в каса	8.8	9.5	15.3	9.3	10.5
Депозити	969.1	1066.4	1119.9	1020.3	918.8
Предоставени кредити	64.4	67.5	72.7	79.8	81.6
Ценни книжа, различни от акции	2328.7	2359.6	2430.8	2485.7	2535.0
Акции и други форми на собственост	388.6	369.1	449.1	479.0	496.8
- Акции (в т.ч. дялове на дъщерни фондове)	259.8	240.4	318.8	348.9	365.5
- Други форми на собственост ²	128.8	128.8	130.3	130.1	131.3
Инвестиционни имоти	147.3	147.2	142.6	145.2	156.0
Финансови деривати	1.5	0.8	5.2	0.8	0.9
Нефинансови активи	95.9	95.7	108.0	107.8	104.9
Вземания	537.4	537.9	566.8	611.7	604.0
- От преки застрахователни и здравноосигурителни операции	443.9	415.3	417.8	419.4	426.4
- От презастрахователни операции	93.5	122.5	149.0	192.3	177.6
Други активи	381.5	382.2	393.4	425.1	413.8
По валути	4923.1	5035.8	5303.8	5364.7	5322.3
BGN	2348.2	2314.4	2429.3	2419.2	2427.5
EUR	977.6	1049.9	1130.2	1169.5	1206.5
USD	232.6	205.1	214.8	215.0	226.2
Други	1364.8	1466.5	1529.5	1561.0	1462.1

Предварителни данни. Данните за март 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества се включват и клоновете на застрахователи със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от *Допълнителната разпоредба на Валутния закон*.² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

Таблица 3

(млн. лв.)

Географска и институционална структура ¹	30.06.2012 г.	30.09.2012 г.	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.
По групи страни	4923.1	5035.8	5303.8	5364.7	5322.3
България	2622.4	2616.0	2705.1	2735.2	2741.4
Европейски съюз	2078.9	2186.8	2344.0	2360.9	2305.8
САЩ	96.9	109.7	113.2	129.0	134.5
Други страни	124.9	123.5	141.5	139.6	140.6
По институционални сектори	4923.1	5035.8	5303.8	5364.7	5322.3
Резиденти	2616.1	2624.0	2704.3	2737.9	2741.3
Нефинансови предприятия	35.8	35.2	44.1	49.6	71.6
ПФИ	745.2	684.9	737.7	707.4	687.5
Други финансови посредници	86.1	82.8	73.5	95.9	73.9
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Застрахователни компании и пенсионни фондове	4.7	4.7	4.7	4.7	4.7
Държавно управление	590.8	687.2	692.2	689.2	708.2
Домакинства и НТООД	57.3	60.7	65.5	68.8	72.3
Други резиденти	1096.0	1068.5	1086.4	1122.3	1123.0
Нерезиденти	2202.4	2306.6	2476.1	2509.7	2465.6
Сектор Останал свят	2202.4	2306.6	2476.1	2509.7	2465.6
Некласифицирани	104.6	105.2	123.4	117.1	115.4

Предварителни данни. Данните за март 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества се включват и клоновете на застрахователи със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от *Допълнителната разпоредба на Валутния закон*.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

ПАСИВИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ, ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ И ЗДРАВНОСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Таблица 4
(млн. лв.)

Структура по инструменти и институционални сектори ¹	30.06.2012 г.	30.09.2012 г.	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.
ОБЩО	4923.1	5035.8	5303.8	5364.7	5322.3
1. Собствен капитал	1540.6	1685.4	1836.9	1877.5	1914.8
2. Получени кредити	52.3	53.7	54.6	56.9	58.2
Резиденти	0.9	0.9	0.9	1.2	0.5
ПФИ	0.0	0.0	0.0	0.3	0.4
НПФИ	0.9	0.9	0.9	0.9	0.1
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.9	0.9	0.9	0.9	0.1
Други финансови посредници	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
Нефинансови предприятия	0.7	0.7	0.7	0.7	0.0
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	51.4	52.8	53.7	55.7	57.7
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	2.3	2.8	1.3	3.8	5.5
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	2.3	2.8	1.3	3.8	5.5
5. Застрахователни технически резерви	2909.0	3009.7	3071.6	3009.2	3014.5
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	628.2	642.7	662.5	690.9	714.1
Резиденти	628.2	642.7	662.5	690.9	714.1
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2280.8	2367.0	2409.2	2318.3	2300.4
Резиденти	1305.2	1275.0	1317.6	1316.0	1318.6
ПФИ	66.1	67.2	69.0	67.6	65.3
НПФИ	1239.1	1207.8	1248.6	1248.4	1253.2
Държавно управление	2.2	1.9	2.2	3.5	3.4
Други сектори	1236.9	1205.9	1246.3	1244.9	1249.9
Други финансови посредници	18.8	16.0	21.3	22.5	19.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	10.4	9.7	9.4	9.5	8.9
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Нефинансови предприятия	559.3	541.8	516.8	508.4	514.7
Домакинства и НТООД	648.3	638.4	698.7	704.4	706.9
Нерезиденти (Останал свят)	975.6	1092.0	1091.6	1002.4	981.8
6. Депозити, получени от презастрахователите	31.3	29.9	36.0	38.7	36.7
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	31.3	29.9	36.0	38.7	36.7
7. Задължения по застрахователни, здравноосигурителни и презастрахователни операции	157.1	142.1	174.6	238.3	151.4
Резиденти	91.6	95.1	103.1	95.1	94.1
Нерезиденти (Останал свят)	65.5	47.0	71.5	143.2	57.3
8. Други	230.6	112.2	128.6	140.4	141.2
Резиденти	98.8	107.4	125.9	137.6	111.0
Нерезиденти (Останал свят)	131.8	4.9	2.7	2.8	30.3

Предварителни данни. Данните за март 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества се включват и клоновете на застрахователи със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от *Допълнителната разпоредба на Валутния закон*.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.